

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Bc. Anna Ženíšková**, Dějiny a filozofie umění

Název práce: ***S fantasií mně vrozenou. Malířka Sláva Tonderová-Zátková***

Vedoucí práce: Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Anna Ženíšková si za téma své diplomové práce zvolila monografické zpracování osobnosti a díla málo známé malířky Slávy Tonderové-Zátkové (1884–1969), která pocházela z významné rodiny budějovických Čechů. Alena Pomajzlová v nedávné době zpřístupnila odborné veřejnosti výsledky svého bádání o její mírně mladší sestře Růženě (1885–1923), která byla aktivně zapojena do italského futuristického hnutí, takže se na první pohled jeví jako ta radikálnější, průraznější, „slavnější“, ačkoliv mnoho jejích děl se fyzicky nedochovalo. Předkládaný text Anny Ženíškové chápu tedy nejen jako „rehabilitaci“ významu Slávy, ale snad mnohem více jako další střípek do mozaiky poznání aktivně uměleckých i obecně kulturně-mecenášských otisků rodiny Zátkovy.

Rozsáhlá předkládaná práce je členěna na dvě nestejně velké části, přičemž ta první je zaměřena na rodinu Slávy a její osobu, ta druhá rozsáhlejší pak na její dílo, jak to odpovídá zadání. Přesto text působí jako strhující freska, líčící vzlety a pády Zátkové a především vhled do jejího vnitřního života. Ženíškové se totiž podařilo vstoupit do produktivního kontaktu se Slávinou vnučkou paní Sklenkovou, která jí poskytla nejen některá analyzovaná a reprodukována díla, ale především malířčiny deníky, které se pak autorce staly klíčovým zdrojem informací. Autorka přitom dokázala z deníků vybrat ty podstatné pasáže, které

s komentáři a v rozumné míře v práci cituje, čímž text dostává další úroveň, v níž se čtenář může dále ptát. Z těchto otázek vycházejí také některé mé následující podněty k obhajobě.

Práce se čte výborně, schází mi v ní ale – a to je snad vzhledem k jejímu charakteru přirozené – určitý autorčin nadhled nad osobností a prací Slávy, jakož i přeci jen kritičtější hodnocení. Jaké měla Sláva jako příslušnice významné rodiny a dědička výchozí materiální podmínky pro to, aby se stala malířkou? Jak se u obou sester objevily výrazné umělecké sklony? Co naopak její pozice a dílo vypovídá o možnostech jejích současnic? Kde pramenily její neustálé pochybnosti o sobě a jak se jí nakonec podařilo překonat všechny tyto vnitřní překážky i vnější negativní okolnosti? Co o její osobnosti vypovídá její deníková i obrazová sebeprezentace? Myslím tím například to, že v mládí si připadala „stará“, ve vyšším věku se ale malovala mladší. A nakonec asi nejzávažnější otázky. Proč dílo Slávy „zapadlo“, když byla členkou Mánesa, příp. jiných spolků? Je kvalitativně horší, než jejích mužských kolegů, na jejichž dílech a osobnostech je postaveno vyprávění o českém moderním umění?

Na některé z nich odpovídá autorka v závěru práce, myslím ale, že pokud by se rozhodla text kvalifikační práce přepracovat do monografického odborného článku – což bych velmi doporučoval – musela by si k tématu vytvořit přeci jen kritičtější odstup. Při další práci na tématu by také bylo záhodno vytvořit si i pro vlastní potřeby chronologicky řazený podrobnější soupis Slávina díla v soukromých i veřejných sbírkách (např. AJG vlastní 3 obrazy z různých období), který mi v přílohách práce trochu schází.

Diplomovou práci Anny Ženíškové hodnotím jako obsahově velmi přínosnou a stylisticky dobře zvládnutou, takže se budu těšit na další autorčiny výstupy k vybranému tématu (článek, výstava atp.) a přirozeně ji **doporučuji k obhajobě**.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 13. ledna 2022

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------